

A person wearing a dark jacket and a hat is standing in shallow water, fishing with a rod. The background shows a large body of water and a forested shoreline under a cloudy sky. The text 'Kevätlohta' is written in a white, elegant script font, and 'EMÄNIILTA' is written in a white, bold, serif font below it. Two horizontal dotted lines are positioned above and below the text.

Kevätlohta
EMÄNIILTA

Toukokuinen lohienkalastus Skandinavian lohijoilla vaatii suhteellisen paljon kärsivällisyyttä ja jokseenkin paljon heittoja lohien tartuttamiseen...

Etellä-Ruotsissa, tarkemmin sanotuna Mönsteråsissa sijaitseva Em-joki on tunnettu isoista meritaimenistaan. Myös lohi nousee jokeen, joskaan ei niin runsaissa määrin kuin taimen, mutta vuosittain lohia kuitenkin saadaan. Lohi Emillä on isoja, ja erittäin haastavaa kalastettavaa. Itse olen käynyt joella lohien perässä toukokuussa kahdesti, joten mitään tähtitieteellistä osaamista en voi sanoa omaavani, mutta lohta on tyrkytetty ja perhoonkin sen olen muutamia kertoja myös saanut nousemaan, tosin ylös en ole ainuttakaan kalaa saanut.

Tänä vuonna kevät oli selvästi myöhässä niin Suomessa kuin myös Ruotsissa. Vedet Etellä-Ruotsissa olivat todella alhaalla ja kalastus vaikeaa.

Emånilla, niin kuin ruotsalaiset tuota helmeään kutsuvat, virtauksen ”hyvään” lohestukseen olisi suotavaa olla jossain kahden-kolmenkymmenen kuution huitteilla, ja tänä vuonna toukokuun puolella välissä vettä joessa kulki 12 kuutiota. Olosuhteet siis olivat viime kevättä vielä haastavammat jolloin joella ollessamme vettä virtasi 15 kuutiota.

Satuimme kuitenkin joelle hyvään saumaan ja matalasta vedestä huolimatta jokeen nousi kohtuullisesti lohta. Kaloja näkyi pinnassa ja paikalliset kalastajat rantauttivatkin muutaman komean lohien. Itse pääsin katsomaan, kuinka Ems Herrgårdin Fiskemästare **Kent ”Kenta” Håkansson** sai Home Poolista komean

Sea Poolin loppuliuku, jossa Emån yhdistyy mereen.

Kirjoittaja kalastaa Sea Poolin yläosaa

101-senttisen paksun naaraslohen ja paikallinen kalamies rantautti muutamaa tuntia myöhemmin 105-senttisen naaraskalan hieman ylempää.

Suurikokoista lohta

Emin lohi, niin kuin taimenkin, on suurikokoista ja syksyisin kahdenkymppien kaloja saadaan taimenen kalastuksen yhteydessä. Jostain syystä Emin ympäristössä kaikki on suurta, niin tammets, marjat kuin kalatkin. Lohienkalastus Emillä on todella haastavaa, mutta mielestäni mielenkiintoista. Sanon heti tähän väliin, että mikäli joelle onnistuu kortit saamaan, ei todellakaan kannata etukäteen kuvitella itse-

ään lohien kanssa poseeraamassa. Niin harvassa ovat lohet jotka rantaan asti tulevat, varsinkin toukokuun lohet, eli Majlaxit.

Majlax, ja varsinkin Emin Majlax, on ruotsalaisittain arvostetuin lohi. Kirkas, paksu kala on vertaansa vailla, ja varsinkin Emin lohet ovat todella kauniita kaloja.

Kalastus Emillä on ”outoa” puuhaa. Veden virratessa kunnolla, normaali perhon uittaminen on selviö, mutta veden ollessa alhaalla, kuten nyt, uittamisesta tulee taidetta. Perhossa pitää olla liikettä ja yleisin uittotyylit tuntuukin oleva nopea, terävä, mutta lyhyt lypsäminen. Toiset, kuten Kent, kehii siimaa, välillä lypsäen, mutta koko ajan siima liikkuu. ▶

C-J Garage Nackenilta saadun komean lohensa kanssa

Perhot ovat yleisimmin ruskean sävyisiä, kuten Ulsockken ja Beiss Fluga, ja kooltaan aika pieniä. Matalalla vedellä pintasiima, tai korkeintaan inter-tippi, on oikea valinta. Korkealla vedellä hieman uppoava siima voi olla kova sana, mutta kokeneempien puheista voi päätellä lohien kuitenkin olevan aktiivinen pinnan tuntumassa.

Turha roiskiminen karkottaa kalat

Joki on pieni, ja varsinkin matalalla vedellä lohienkalastus on arkaa ja heittojen pitää olla ”siistejä”. Turha roiskiminen on varma tapa karkottaa kalat. Heittäminen kivien väliin on erilaista kuin esimerkiksi Norjan joilla, joissa siimalla on tilaa uida. Emillä tärkeää on saada perho heti liikkeelle ja uitto olisi hyvä lypsää

loppuun asti. Ei siis ihme, että paikallisten saamamiesten siimat ovatkin viritettyjä niin, että lypsäminen miltei perukkeeseen saakka onnistuu helposti, ja uuden heiton tekeminen on helppoa.

Ems Herrgårdin alue käsittää ison kasan nimettyjä pooleja, jotka ovat itseasiassa kovin pienimuotoisia, Home Poolia ja Sea Poolia lukuunottamatta, jossa joki laskee perämereen. Sea Pool onkin lohiaikana mielenkiintoinen paikka, koska lohia näkyy aika-ajoin risteilemässä murtovedessä, osan noustessa jokeen, osan taas palatessa alemmas odottelemaan parempaa hetkeä.

Pooleista kuuluisimpiin lukeutuvat Home ja Sea Poolin lisäksi Lawson, Barret sekä Anchorkrona, joista kaksi ensimmäistä on nimetty meilläkin tunnettujen kalamiesten mukaan.

Kent Håkansson vapauttamassa Home Poolista saatua lohta.

Anchorkrona on mielestäni paikka, josta lohenvoi yhittää hyvinkin pienellä vaivalla. Itse asiassa, kummallakin kerralla olen saanut kyseistä poolista hyvän tärpin, mutta lohi täällä on arka, eikä yleensä kala nouse perhoon toista kertaa.

Home Poolissa näkee kalojen tulevan pooliin ja siitä näyttäytyvä kala onkin ehkäpä helpoiten saatavissa.

Matalalla vedellä yllättävän kirkasta

Vesi joessa matalalla vedellä on yllättävän kirkasta, mutta moni erehtyy luulemaan vettä tummaksi, johtuen tummasta pohjasta. Taimenkausi alkaa maaliskuulla, kunnes toukuussa taimen poistuu joesta, lohenvoimasta nousee. Lohta ongitaan kesäkuun puoleen väliin, jolloin normaali vuonna vesi laskee niin

alas lämmiten kalastuksen kannalta hankaliin lukemiin ja kalastus muuttuu miltei mahdottomaksi. Kesän joki on kiinni ja paikallinen säätiö, Gustaf Ulfsparr Stiftelse, joka huolehtii joen kunnosta, siivoaa pohjan ja yrittää järjestää taimenelle ja lohelle mahdollisimman suotuisat kutuolosuhteet. Tässä olisi suomalaisillekin ajattelemisen arvoinen asia; esimerkiksi Merikarvianjoki voisi olla paikallinen "Em", mikäli jokivarressa alettaisiin puhaltamaan yhteen hiileen, ja keskityttäisiin kirjon istuttamisen sijaan meritaimenen ja lohenvoimien parantamiseen. Tottakai, se vaatisi isoja ponnistuksia, mutta mielestäni juuri Merikarvianjoella olisi hyvät mahdollisuudet tulla merkittäväksi jalokalojen nousupaikaksi enemmässä määrin mitä se nyt on.

Lohenvoimien Emillä on itseasiassa lapsen

kengissä, koska aiemmin kalastuksesta päättänyt Ulfsparrin suku halusi pitää joen taimenen valtakuntana, ja lohi oli tavallaan kutsumaton vieras. Nykyään lohi on arvostettu myös Emillä, eikä suotta, koska kala on todella laadukasta. Kent Håkansson toivookin lohenvoimien säilyttävän paikkansa joessa, ja harvalukuinen lohi on nykyään suojeltu kala joessa, ja lohet suosittelaisinkin päästettäväksi takaisin.

Herrgårdin alueelle myydään lohivaikana neljä "turistikorttia" päivää kohden ja paikallisista kausikorttilaisista, joita on kuusi, saa joella olla kerrallaan vain kaksi. Kausikorttilaiset ovat kalamiehiä, jotka ovat hankkineet kannuksensa kalastamalla Emillä kauan ja ovatkin joen vaikiokalustoa.

Niclas Dansson, yksi kausilupalaisista, kalastaa lohta hyvin intensiivisesti ja kertookin

Emänin vihreää kevätmaisemaa.

arvostavansa Emiä todella paljon, niin taimenen kuin lohengin suhteen. Myös Kent Håkansson, Herrgårdin kalastusvastaava, kalastaa lohta intohimoisesti joellaan. Kent asuu talosaan Home Poolin vieressä, joten voiko parempaa paikkaa vannoutuneelle kalamiehelle olla. Keittiön ikkunasta voi tarkkailla Home Poolia ja käydä kopauttamassa mikäli kaloja näkyy.

Maailmanluokan taimenia

Emissä on maailmanluokan taimenia, mutta myös isoja lohia on saatu. Paikallinen kalamies, **Lars Peter Gustavsson**, onkin rantauttanut Tilda-nimisellä perhollaan 24,4- ja 20,4-kiloiset kirkkaat lohet. Hirmuisia kaloja näin pieneen jokeen.

Joen koko ei korkeallakaan vedellä edellytä kaikkein rankimpia välineitä, mutta kalojen koko, varsinkin lohiaikana, kannattaa pitää mielessä. Monet paikalliset onkivat 12-13 jalan vavoilla veden oleessa matalalla, mutta moni

tarttuu 14-15-jalkaisiin, koska kalan ottaessa perhon vavan pituudesta on hyötyä kalojen kierteessä siiman kiviin. Muutamassa paikassa järeämmällä vavalla voi myös toppuutella kalan menohaluja, varsinkin Lawsonin jälkeisellä niskalla, josta kalan ylös saanti sen päästessä ”ränniin”, on miltei mahdotonta.

Lupien saanti Emille vaatii hieman korkeampia voimia, ja koska kalastus on rajoitettua, parhaaseen aikaan on kortteja todella hankala saada. Lohenkalastuksen suhteen se ”oikea” aika on lyhyt, ja koska kevään kulusta ei voi etukäteen tietää, onkin luvan saadessaan se otettava, mikäli joelle mielii. Yleensä toista vaihtoehtoa ei tarjota, joten niinkuin muussakin kalastuksessa, myös täällä hyvät kontaktit ovat oikea ase lupien saantiin.

Verrattuna Mörrumiin Emin lohimmäät ovat todella pieniä, mutta lohet ovat isoja. Keskusteltuani paikallisten kalastajien kanssa, moni sanookin Emin olevan vielä ”puhdas” joki, jossa ei kalaa istuteta, eikä liioin hybridejä pääse

syntymään. Hybridi on siis lohien ja taimenen sekoitus ja yleensä tähän synnä on istutettujen kalojen sekoittuminen kutuun, jossa istutetulla yksilöllä menee puurot ja vellit sekaisin kudun kanssa.

Moni näistä kavereista onkin kalastanut aikoinaan Mörrumia, mutta siirtyneet Emille säädellymmän kalastuksen perässä. Tällä en tarkoita Mörrumin olevan millään tasolla huonompi vaihtoehto, mutta mikäli hakee kalastusta, jossa saa rauhassa kalastaa vähällä paineella, Em on selvästi parempi vaihtoehto.

Em, kuten Mörrumkin, ovat kuitenkin jokia, joista on toukokuussa edes jonkinlainen mahdollisuus saada yli viidentoista kilon lohia, ja siksi ainakin minä jaksan tänne tulla muutaman kalastuspäivän takia.

Henkilökohtaisesti pidän Emin kalastusta todella haastavana, mutta kaikki mitä joki tarjoaa lohiaikana, hyvine ja huonoine puolineen, voittaa ajatuksen ruuhkaisista, vaikkakin ehkäpä kalaisimmista pooleista. ■

Lawson, ensimmäinen pooli Sea Poolin jälkeen.